

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobce: **V.L. N.**
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
bytem Pobytové středisko Havířov, Na Kopci 5, 735 64 Havířov – Dolní
Suchá
zastoupený Organizací pro pomoc uprchlíkům
sídlem Kovářská 939/4, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 24. 1. 2020, č. j. OAM-463/LE-BA04-HA12-2019,
o udělení mezinárodní ochrany

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra ČR **se zrušuje** a věc se žalovanému vrací k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 24. 1. 2020, č. j. OAM-463/LE-BA04-HA12-2019 žalované Ministerstvo vnitra ČR rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V průběhu řízení vzal žalovaný za objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je legalizace jeho pobytu na území České republiky, neboť v České republice nedisponuje pobytovým oprávněním a přeje si zde i nadále žít a pracovat. Návrat do vlasti odmítá z důvodu jemu tam činěných potíží ze strany vietnamské tajné policie, které nastaly poté, co se zúčastnil tamní demonstrace proti čínské společnosti Formosa. Žalobce se také zmínil o problému nemožnosti nalezení vhodného pracovního místa ve vlasti z důvodu vlastního náboženského vyznání. Dle názoru žalovaného tyto důvody nelze podřadit pod důvody taxativně vymezení v ust. § 12 zákona o azylu, a jelikož žalovaný neshledal v případě žalobce ani důvody pro udělení azylu podle ust. § 14 téhož zákona či udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a a § 14b citovaného zákona, rozhodl tak, že se mezinárodní ochrana žalobci neuděluje.
2. Žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal včasnou žalobu, ve které žalovanému vytýkal nesprávné posouzení své situace, v důsledku které mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle ust. § 12 a § 14a zákona o azylu. Žalovanému vytýkal porušení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) a porušení čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jakož i porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Žalobce odkázal na svou žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedl, že je křesťanského vyznání a jako hlavní důvod, že na počátku roku 2016 se zúčastnil demonstrace ve vztahu k toxické havárii společnosti Formosa Plastics. Odkázal na výroční zprávu Amnesty International o Vietnamu ze dne 22. 2. 2018, podle níž vietnamské úřady používaly tvrdá opatření proti svobodě projevu, zbytečnou a nepřiměřenou sílu k rozeznání shromáždění a protestů, což vyústilo k útěkům ze země. Je pravdou, že se uvedeného protestu zúčastnil jako řadový občan, nicméně v souvislosti s tím mu tamější policie tehdy zabavila telefon, fotoaparát a notebook. Zmlátili ho do té míry, že i po několika letech má jizvy na ruce. Následně „tajná“ policie vyvíjela nátlak nejen na něj, ale také na jeho rodiče a žalobce měl tak dlouhodobě odůvodněný strach z důvodu sledování policií. Podle žalobce žalovaný pochybil v tom, že se dostatečně nezabýval problémem, kdo je skutečným původcem jeho pronásledování, ačkoliv opakovaně uvedl, že se jedná o příslušníky „tajné“ policie, kteří jsou identifikovatelní prostřednictvím zlatého prstenu. Tuto skutečnost si neověřil znaleckým posudkem, který by posoudil, že příslušníci „tajné“ policie činí kroky, prostřednictvím kterých zasahují do osobní svobody a práva na svobodu projevu. Žalobce v průběhu řízení uvedl, že je křesťanského vyznání. Podle aktuálních zdrojů jsou křesťané ve Vietnamu pronásledováni především z politických důvodů. Tím, že je tam u moci stále komunistická vláda a celá země je ovládána komunistickou ideologií, Vietnam je nedemokratický stát, kde jsou porušována základní lidská práva a svobody. Podle žalobce musí být žalovanému z jeho úřední činnosti znám neutěšený stav lidských práv a základních svobod, či dokonce perzekuce věřících osob ve

Vietnamu; přesto se však s touto otázkou nijak nevypořádal a nepředložil aktuální zprávy týkajícího se stavu náboženských svobod ve Vietnamu. Žalobce v této souvislosti odkázal na „společný návrh usnesení Evropského parlamentu z 14. 11. 2018 o Vietnamu“, který v bodu D uvádí, že svoboda náboženského vyznání nebo přesvědčení je ve Vietnamu potlačována a katolická církev a státem neuznaná náboženství, jako je Sjednocená buddhistická církev Vietnamu, některé protestantské církve a jiná vyznání včetně etnické menšiny horalů jsou i nadále vystaveny těžké náboženské perzekuci a v bodu I. uvádí, že vzhledem k tomu, že vietnamský trestní zákoník obsahu represivní ustanovení, která jsou zneužívána k umlčení zatýkání, zadržování, odsouzení nebo omezení činnosti civilistů v oblasti lidských práv, disidentů, právníků, odborů, náboženských skupin a nevládních organizací, zejména těch, které vyjadřují kritické názory ohledně vietnamské vlády. Z uvedeného žalobce dovozuje porušení ust. § 50 odst. 4, § 52 a § 68 odst. 3 správního řádu, včetně ust. § 23c zákona o azylu, když žalovaný evidentně nevyužil přesné a aktuální informace z různých zdrojů a nepřihlédl k tomu, co uvedl žalobce, neprovedl tedy všechny důkazy potřebné ke zjištění skutkového stavu a nijak tento svůj postup neodůvodnil. Žalobce proto navrhoval, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc žalovanému byla vrácena k dalšímu řízení.

3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné.
4. Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 1. 2020, č.j. OAM-463/LE-BA04-HA12-2019 a z obsahu připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného správního orgánu, přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s.).
5. Z obsahu připojeného správního spisu žalovaného krajský soud zjistil, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 2. 11. 2019. Při poskytnutí údajů k této žádosti dne 7. 11. 2019 uvedl, že je ženatý a jeho manželka a dcera pobývají ve Vietnamu. Zemi původu opustil 11. 8. 2019, kdy odletěl na Ukrajinu, kde zůstal tři měsíce a kde mu sebrali cestovní doklady, pak jej vezli autem, ale nedokáže říci kudy a kam. Dne 30. 10. 2019 byl zadržen německou policií. Jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že jej sleduje policie, protože se zúčastnil demonstrace proti firmě Formosa. Zabraňují mu v běžném životě a práci, vyhledávají důvod, aby na jeho rodinu dělali nátlak. Zmlátili ho tak, že má na ruce jizvy. Dne 22. 11. 2019 byl s žalobcem proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce při něm opakoval, že ve Vietnamu byl pronásledován policií kvůli tomu, že počátkem roku 2016 se zúčastnil demonstrace proti firmě Formosa. Tehdy mu policie sebrala fotoaparát, laptop a telefon. Po demonstraci přibližně za dva dny se vracel žalobce z práce a jedna osoba přišla k němu domů a představila se mu jako tajná policie. Tento člověk mu řekl, že přebírá jeho případ a promluvil si s jeho rodiči. Od té doby je sledován, neříká, že je to každý den, ale často jsou před jeho domem přibližně 200 metrů. Tento člověk se mu představil, jakože je ve službě v jeho obvodu, sdělil mu, že je od tajné policie; chtěl, aby s nimi šel na jídlo, což žalobce odmítl a následně ještě několikrát přišli na návštěvu, což jeho rodiče znervózňovalo. Na otázku, kolikrát se žalobce zúčastnil demonstrací, odpověděl, že jednou. Použil tam telefon a foťák, aby to zdokumentoval. Na

otázku, proč vycestoval až tři roky poté, co začaly jím uváděné problémy, odpověděl to, že jeho život už není jako byl předtím a čas od času k nim policie přijde a to se mu nelíbí. Vycestoval až po třech letech, protože se oženil, narodilo se mu dítě a kvůli jejich budoucnosti musel odejít, protože si nemůže najít pořádnou práci. Uvedl, že „vždycky je tam nějaká překážka a věřícího člověka, jako jsem já, prostě nechtějí přijmout“. Věřící lidé se vždy postaví a řeknou co si o tom myslí, pokud jsou porušena práva a nemlčí. Věřící lidé se vždycky ozvou, když se ve firmě něco nedodržuje a to se jim nelíbí. Na otázku, jak při přijímacím řízení do zaměstnání ví, že je věřící, uvedl, že tyto údaje jsou v životopise. Věřící lidé ve Vietnamu si nemohou najít zaměstnání ani v soukromém sektoru a takto to funguje i u státních orgánů. Žalobce dále uvedl, že je křesťanského vyznání, hlásí se k církvi názvu „Kněz Fanciso ve Vatikánu“. K otázkám týkajícím se vyznání uvedl, že křesťanské svátky slavil a to vánoce a velikonoce, což jsou velké svátky. Tyto svátky se týkají toho, že se Ježíš Kristus narodil a že vstal z mrtvých. Na otázku, jak se modlí, odpověděl, abychom se měli všichni dobře, aby byla svoboda. Modlitba se ukončuje poděkováním, že na ně dohlíží. Do kostela chodil každou neděli a na otázku, co je to svatá rodina, odpověděl, že svatý otec, druhý je svatý syn, jako Ježíš a třetí je svatý duch. K dalším dotazům uvedl, že původně chtěl do Německa, protože tam má příbuzného, avšak cestou byl zadržen. Na otázku, z jakého důvodu odjel z Vietnamu nelegálně, odpověděl, že neví, přitom disponoval francouzských vízem do Francie a nemusel by tak tuto cestu absolvovat. Cestovní pas mu vyřídili neznámé osoby, protože on se v tom nevyzná. Do země původu se nechce vrátit, protože tam měl hodně problémů a zase ho budou sledovat, což se dotkne jeho života a práva. Ve Vietnamu trestně stíhán nikdy nebyl. V České republice si přeje dále zůstat. Součástí správního spisu žalovaného jsou informace o zemi původu žalobce, a to:

- výroční zpráva Amnesty International 2017/18 – Stav lidských práv ve světě – Vietnam ze dne 22. 2. 2018,
- informace odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR ze dne 31. 5. 2019 o bezpečnostní a politické situaci ve Vietnamu a nazvaná „Bezpečnostní a politická situace v zemi“ a
- zpráva Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) 2018 nazvaná „Údaje o zemi – Vietnam“.

6. Podle ust. § 12 zákona o azylu, se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec
 - a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
7. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu, se udělí doplňková ochrana cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 a

že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

8. Podle odst. 2 téhož ustanovení, se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje
- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
 - b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
 - c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
 - d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
9. Žalobce namítal, že má odůvodněný strach z pronásledování. Toto pronásledování spatřoval v tom, že se podílel v zemi původu na demonstraci ve vztahu k toxické havárii společnosti Formosa Plastics. Tato firma způsobila znečištění, v důsledku čehož umírají mořské ryby a ptáci a lidem pak konzumace mrtvých ryb způsobuje vážné komplikace. Žalobce při této demonstraci byl zbit a následně „tajnou“ policií sledován a byl na něj a jeho rodinu vyvíjen nátlak, čímž byla zasažena jeho práva na osobní svobodu a bezpečnost. V tomto směru poukázal na ust. § 14a zákona o azylu, dle něhož se za vážnou újmu považuje, pokud by vycestoval cizinec v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, v tomto případě s čl. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Podle žalobce žalovaný pochybil tím, že se nezabýval dostatečně otázkou, kdo je skutečným původcem pronásledování, ačkoliv opakovaně uváděl, že se jedná o příslušníky „tajné“ policie, kteří jsou identifikovatelní prostřednictvím zlatého prstenu. Žalovaný se nijak nezabýval tím, „aby například vyhotovením specializovaného znaleckého posudku toto tvrzení žalobce, že příslušníci tajné policie činí kroky, prostřednictvím kterých zasahují do osobní svobody a práva na svobodu projevu, relevantně ověřil“. Uvedené žalobní námitky směřují tedy k tomu, že žalovaný pochybil, když žalobci neudělil azyl podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu proto, že má odůvodněný strach z pronásledování v zemi původu z důvodu sledování tajnou policií, proto, že se zúčastnil předmětné demonstrace. S tímto názorem žalobce krajský soud nemůže souhlasit. Z protokolu o pohovoru s žalobcem k žádosti o udělení mezinárodní ochrany a z poskytnutí údajů k této žádosti vyplývá, že žalobce dle svého prohlášení nemá žádné politické přesvědčení, že nebyl a není členem žádné politické strany či politického seskupení, v jehož rámci by se angažoval v předmětné demonstraci. Této demonstrace se zúčastnil jako řadový účastník, nikoliv jako iniciátor či její organizátor. Z podaných informací žalobcem také vyplývá, že to byla demonstrace jediná. Dle tvrzení žalobce si tento chtěl demonstraci zdokumentovat a přitom mu policie zabavila telefon, fotoaparát a notebook; policií byl při demonstraci bit. Následně měl být žalobce shora uvedeným způsobem sledován „tajnou“ policií. Žalobce uvedl, že tato demonstrace se konala počátkem roku 2016, Vietnam, jakožto zemi původu však opustil až 11. 8. 2019, kdy letecky vycestoval nejdříve na Ukrajinu. Ve shodě s žalovaným pochybuje krajský soud o tom, že žalobce v důsledku jediné účasti na demonstraci, měl být následně dlouhodobě sledován tajnou policií a že by toto sledování mělo pokračovat v případě návratu do země původu. Nelze také přehlédnout skutečnost, že Vietnam opustil žalobce teprve až za tři a půl roku poté, co se konala shora uvedená demonstrace. V průběhu tohoto období, jak žalobce sám vypověděl, se oženil a založil si rodinu. Uváděné tvrzené pronásledování žalobce tajnou policií rozhodně proto nelze

hodnotit jako pronásledování, resp. odůvodněný strach z takového pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu; žaloba je proto v této části nedůvodná.

10. Z protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 22. 11. 2019 vyplynulo, že žalobce opustil Vietnam kvůli budoucnosti své a své rodiny, protože tam nemůže najít pořádnou práci. Je věřící člověk a z tohoto důvodu jej nechťejí přijmout. Na otázku, s jakými překážkami se setkal, odpověděl, že věřící lidé se většinou postaví a řeknou, co si o tom myslí, pokud jde o porušení práv a nemlčí. Pokud se jako věřící lidé ozvou, když ve firmě se něco nedodržuje, tak se jim to nelíbí. To, že je věřící, je uvedeno v životopise. Ve Vietnamu věřící lidé nemohou najít zaměstnání a to ani v soukromém sektoru a takto to dle žalobce funguje i u státních orgánů. K dalším dotazům uvedl, že se hlásí ke křesťanské církvi, konkrétně k církvi o názvu „Kněz Fancisco ve Vatikánu“. Dále byl dotazován na to, jak svoji víru praktikuje, na křesťanské svátky a jak vypadá křesťanská modlitba. Žalobce tvrdil, že z důvodu náboženského vyznání neměl ve své vlasti „pořádnou pracovní příležitost“. Žalobce tedy uvedl informace, které by mohly být hodnoceny jako odůvodněný strach z pronásledování z důvodu vyznávání určitého náboženství ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Tyto informace vyhodnotil žalovaný tak, že na straně sedm napadeného rozhodnutí uvedl, že „správní orgán konstatuje, že výpověď žadatele byla v tomto bodě vskutku velice vágní a s odkazem na výše uvedené informace k zemi původu dodává, že pracovní příležitosti ve Vietnamu rozhodně existují, a je možné je logicky, s určitou mírou vynaloženého úsilí nalézt. Navíc jmenovaný ve své výpovědi, mezi řečí uvedl, že ve Vietnamu vlastně již pracoval, a to tehdy, kdy hovořil o tom, že ho očekávali příslušníci tajné policie, když se pár dnů po demonstraci vracel z domů, právě z práce.... Jeho tvrzení o obavě z návratu do vlasti v souvislosti s nemožností nalezení pracovního uplatnění a navíc i v souvislosti i s jeho náboženským přesvědčením správní orgán nepřiznal důkazní hodnotu, neboť v průběhu řízení, konkrétně z vyjádření žadatele vyplynulo, že ve vlasti pracoval“. Krajský soud po seznámení se se všemi opatřenými informacemi o zemi původu musí konstatovat, že žádná z použitých zpráv či informací se nezabývá problematikou svobody náboženského vyznání ve Vietnamské socialistické republice. Je tedy zcela oprávněna žalobní námitka, že se žalovaný s touto otázkou nevypořádal a neopatřil si zprávy týkající se stavu náboženských svobod v zemi původu žalobce, což způsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Žalobce přitom sám poukázal na shora uváděné usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. 11. 2018, ze kterého dokládá neutěšený stav v oblasti lidských práv a základních svobod či dokonce perzekuci věřících osob ve Vietnamu. Považoval-li výpověď žalobce v tomto směru žalovaný za vágní, měl jej podrobněji vyslechnout k jeho náboženskému vyznání a k základním zásadám církve nazvané „Kněz Fancisco ve Vatikánu“ za účelem zjištění, zda žalobce byl skutečně stoupencem a vyznavačem této církve. S ohledem na tvrzení žalobce o nemožnosti získat zaměstnání z důvodu náboženského vyznání bylo také na žalovaném, aby si opatřil adekvátní informace o postavení církvi ve Vietnamu a o stavu dodržování náboženského vyznání v této zemi.
11. Ze shora uvedených důvodů krajský soud proto napadené rozhodnutí žalovaného podle ust. § 78 odst. 1 písm. a) pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů tohoto rozhodnutí zrušil a věc mu vrátil podle ust. § 78 odst. 4 k dalšímu řízení. V novém rozhodnutí bude na žalovaném, aby po shora naznačeném doplnění dokazování opětovně

posoudil, zda žalobce jakožto žadatel o mezinárodní ochranu splňuje podmínky pro udělení azylu či doplňkové ochrany.

12. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť v řízení úspěšnému žalobci žádné prokazatelné náklady nevznikly (ust. § 60 odst. 1 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 22. dubna 2020

JUDr. Petr Indráček
samosoudce